

státní závěrečná zkouška

Metodiky řízení bezpečnosti území

Letní semestr 2011

Obsah

1b	Vyjmenujte a definujte základní dokumenty oblasti bezpečnosti České republiky.	3
3b	Definujte postup výdeje přidělových lístků obyvatelstvu.	4
4b	Definujte a porovnejte pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc.	5
5b	Vyjmenujte a stručně charakterizujte krizové stavy v ČR.	6
6a	Charakterizujte postup při přípravě regulačních opatření.	7
7a	Charakterizujte Metodiku vyžadování věcných zdrojů za krizové situace.	7
7b	Objasněte účel a hlavní cíle hospodářských opatření pro krizové stavy.	9
8a	Charakterizujte Metodiku - METODICKÉ POKYNY pro přípravu a realizaci regulačních opatření v systému hospodářských opatření pro krizové stavy.	10
8b	Uveďte základní systémy hospodářských opatření pro krizové stavy a stručně popište jejich cíle	11
9a	Definujte stav ropné nouze a jeho specifikace, souvislosti stavu ropné nouze s krizovými stavy ČR.	12
9b	Definujte výbor pro civilní nouzové plánování.	13
10a	Charakterizujte všeobecné zásady přípravy regulačních opatření - Příprava regulačních opatření vyhlašovaných vládou.	14
10b	Vyjmenujte regulační opatření guvernéra ČNB.	15
11a	Charakterizujte možný postup krajského (obecního) úřadu při přípravě a realizaci regulačních opatření.	16
12b	Jaké jsou základní rozdíly mezi nouzovým hospodářstvím a hospodářskou mobilizací?	17
14a	Charakterizujte základní principy krizového managementu (princip subsidiarity, kontinuity)	18
14b	Začleňte ropnou bezpečnost do systému bezpečnosti ČR.	18
15a	Popište Bezpečnostní strategii – význam, cíle, obsah strategie v oblasti bezpečnosti území	20
16a	Definujte obligatorní a fakultativní opatření přijímaná v oblasti ropné bezpečnosti.	21
17a	Definujte hlavní zásady prodeje regulačního zboží.	22
18a	Definujte zásady pro vyhlášení RO vyhlašovaných hejtmanem kraje (starostou obce)	23
19a	Definujte hlavní úkoly pro řešení regulačních opatření kraje	24
19b	Co jsou to hmotné rezervy, uveďte příklady.	25

Zkratky:

HOPKS - hospodářská opatření pro krizové stavy

KS – krizová situace

KrSt – krizový stav

PO a FO – právnická osoba a fyzická osoba

SÚ – správní úřad

KŘ – krizové řízení

BRS/K/O – bezpečnostní rada státu/kraje/obce

KŠK/O – krizový štáb kraje/obce

ChrZ – chráněné zájmy

ZaLP – záchranné a likvidační práce.

1b Vyjmenujte a definujte základní dokumenty oblasti bezpečnosti České republiky.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR (čl. 43)

- Parlament - rozhoduje o vyhlášení válečného stavu a vyslovuje souhlas s vysláním ozbrojených sil mimo ČR
- Vláda - rozhoduje o vyslání ozbrojených sil mimo ČR (nejdéle na 60 dní) – závazky mezinárodních smluv, účast na mírových operacích a na záchranných pracích

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR

- vymezuje základní ústavní principy zajišťování bezpečnosti ČR – vnitřní i vnější
- Článek 3 odst. 2 = státní orgány, orgány ÚSC a PO a FO se podílejí na zajišťování bezpečnosti ČR
- zavádí „nouzový stav“ a „stav ohrožení státu“ a určuje podmínky pro jejich vyhlášení
- zřizuje BRS (článek 9)
- obsahuje ustanovení o prodloužení volebního období (článek 10) v případech, kdy není možné konat volby

Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon

- působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů ÚSC a práva a povinnosti PO a FO při přípravě a řešení nevojenských KS včetně sankcí za jejich nedodržení či porušení
- stanoví orgány KŘ, vymezuje jejich úkoly při zajišťování připravenosti na KS
  - zřizuje BRK, BRO, KŠK, KŠO
- stanoví povinnost zpracovat krizový plán
- upřesňuje podmínky pro vyhlášení nouzového stavu vládou, možný rozsah omezení práv a svobod občanů při jeho vyhlášení
- určuje způsob poskytování náhrad za omezení práv a poskytnutí věcných prostředků a náhrady škod
- určuje podmínky pro poskytování státní podpory při haváriích nebo živelních pohromách,
- zavádí stav nebezpečí
- zavádí „zvláštní skutečnosti“ – informace v oblasti KŘ, které by v případě zneužití mohly vést k ohrožení ChrZ

Zákon č. 241/2000 Sb., o HOPKS

- Stanovuje rozsah povinností a práv subjektů podílejících se na zajištění HOPKS
- Zavádí systém využití ekonomických zdrojů k překonání KS a řeší regulační opatření
- Zásady a způsob přípravy HOPKS pro KrSt
- Pravomoc vlády a působnost SÚ při HOPKS
- Práva a povinnosti FO a PO při HOPKS

Zákon č. 239/2000 Sb., o IZS

- Komplexně zpracována problematika ochrany obyvatelstva, civilní ochrany a jejich financování
- Finanční zabezpečení IZS z kapitoly Všeobecná pokladní správa
- Náhrady za omezení vlastnického a užívacího práva, poskytnutí věcné pomoci a náhrady škod

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR

- stanovuje povinnosti k zajišťování obrany ČR před vnějším napadením a odpovědnost za jejich porušení
- stanovuje úkoly veřejné správy při řízení a organizaci obrany státu

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR

- hlavní úkol = řešení vojenských krizových situací – obrana ČR a mezinárodní spolupráce
- při nevojenských krizových situacích lze armádu využít:
  - k plnění úkolů PČR + k ZaLP za použití vojenské techniky
  - vyžadují hejtmani a starostové obcí, v jejichž obvodu došlo k pohromě
    - u náčelníka Generálního štábu nebo u velitele nejbližšího vojenského útvaru
  - použití vojenských záchranných útvarů k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany

3b Definujte postup výdeje přidělových lístků obyvatelstvu.

Spotřebitelské skupiny

Podle výše nároků na nákup regulovaného zboží se obyvatelstvo rozděluje do skupin s odstupňovanými přiděly:

- 1) děti do 6 let, 2) děti od 6 do 15 let, 3) osoby starší 15 let

Přídělové lístky

umožňují ve stanoveném období jednorázový a opakovaný prodej 12 druhů regulovaného zboží

- ústřížky nejsou předem určeny pro konkrétní druh zboží
  - určení je prováděno podle konkrétní situace při zavedení prodeje
  - výše přidělů a jejich lístková hodnota jsou stanoveny vládou
- přidělové lístky jsou stejné pro všechny přidělové skupiny,
- jsou chráněny před paděláním, jejich rozměry 185 x 95 mm, umožňují využití počítačích automatů pro bankovky při jejich přípravě k distribuci.

Postup distribuce a výdeje přidělových lístků obyvatelstvu

- Termín zahájení distribuce přidělových lístků a termín zahájení výdeje obyvatelstvu stanoví komise přidělového hospodářství kraje,
- pokyny pro odběr přidělových lístků obdrží KÚ od MPaO, '
  - stanovený počet přidělových lístků převezmou pověřeni pracovníci komisí přidělového hospodářství kraje ve Státní tiskárně cenin, s. p. Praha a vydají je zmocněným pracovníkům ORP
    - zmocnění pracovníci ORP vydají lístky pověřeným pracovníkům jednotlivých komisí přidělového hospodářství obce
      - rozdělí dále příslušné kvóty lístků výdejním podle upřesněných rozdělovníků
      - komise přidělového hospodářství kraje si při rozdělování lístků na obce ponechává přiměřenou část jako rezervu ke krytí nepředvídaných rozdílů
      - nevydané přidělové lístky vrací výdejny po stanoveném termínu k další redistribuci nebo likvidaci
- občané obdrží přidělové lístky ve výdejně v místě trvalého bydliště, přechodného pobytu nebo v místě nového ubytování (v případě evakuace)
  - osobám, které budou celé nebo jen část zásobovacího období mimo trvalé bydliště, mohou být vydány ve výdejně cestovní přidělové lístky, které opravňují k odběru na celém území ČR
  - přidělové lístky se vydávají po předložení dokladu totožnosti nebo rodného listu
    - je možné nahradit pasem, řidičským průkazem ..., popřípadě se ověří totožnost u evakuačního orgánu
    - za děti do 15 let může převzít přidělové lístky evakuační orgán, který o ně pečuje
- osoby, které jsou v době výdeje přidělových lístků ve službě v ozbrojených silách, v ošetřování ve zdravotnických zařízeních, v nápravných zařízeních a uprchlických zařízeních MV, v nichž jsou hromadně zásobovány, přidělový lístek neobdrží.
- Ke změnám v průběhu zásobovacího období, které ovlivní nárok na určitou spotřební dávku, se přihlédne až při výdeji pro následující období.
- Přídělový lístek při výdeji označí výdejna razítkem obecního úřadu a spotřebitelskou skupinou a vyplní všechny předepsané údaje o držiteli (jméno a příjmení, rodné číslo a bydliště).

4b Definujte a porovnejte pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc.

Pohotovostní zásoby = vytváří SSHR v systému SHR

základní materiály a výrobky, určené k zajištění nezbytných dodávek pro podporu obyvatelstva, činnosti havarijních služeb a HZS po vyhlášení KrSt v systému nouzového hospodářství, kterou nelze zajistit obvyklým způsobem

- tzn. pokud není možné zajistit nezbytnou dodávku smluvně, využijí se pohotovostní zásoby SSHR (řídí se zákonem o SSHR 97/1993 Sb.)
  - slouží k odvrácení bezprostředního ohrožení ChrZ
  - technické prostředky a materiál pro záchranné a havarijní služby
- jejich tvorba je zajištěna v dvouletém plánovacím cyklu vytváření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti ČR
- jsou vytvářeny na základě požadavků odborně příslušných ÚSÚ vyplývajících z krizových plánů
- O použití rozhoduje vedoucí ÚSÚ
  - na základě tohoto rozhodnutí SSHR vydá pohotovostní zásoby
    - po dohodě se SSHR může být použití pohotovostních zásob prodlouženo i po zrušení KrSt
- Stav nebezpečí – rozhoduje KÚ
  - Pokud jsou pohotovostní zásoby uloženy v jeho správním obvodu dle plánu nezbytných dodávek
    - o použití je KÚ povinen neprodleně informovat SSHR a vedoucího ÚSÚ, na základě jehož požadavku byly pohotovostní zásoby vytvořeny, a to nejpozději do 3 kalendářních dnů od jejich použití.
- Do 15 dnů po zrušení KS vratné
- Smluvní vztah se SSHR uzavíraný po KrSt, neuzavření má za následek neoprávněné použití majetku, resp. bezdůvodné obohacení

Zásoby pro humanitární pomoc = vytvářeny SSHR

- O použití rozhoduje předseda SSHR dle požadavku KÚ, OÚ ORP, OÚ určené obce
- Za použití odpovídá hejtman nebo starosta
- Určené pro FO postižené krizovou situací
- bezplatné a nevratné
- Jsou SSHR poskytovány do 12 hodin od přijetí požadavku KÚ, OÚ, ORP nebo určené obce (uložené ve vybraných skladech).

5b Vyjmenujte a stručně charakterizujte krizové stavy v ČR.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE KE KRIZOVÝM STAVŮM A MIMOŘÁDNÝM UDÁLOSTEM

druh krizového stavu	Název	Právní předpis	Vyhlašující orgán	Důvod vyhlášení	Forma vyhlášení	příklad vyhlášení	Území	Doba trvání	Činnost IZS	Koordinace složek IZS	omezení práv věcné postředy	Sankce FO
VOJENSKÝ	válečný stav	čl. 43 Ústavy + čl. 110/1998 o bezpečnosti	Parlament (> 50% obou komor)	napadení ČR nebo potřeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení	Usnesení vlády		celý stát	není omezena	řídí se pokyny MV ČR	strategická úroveň	vláda	2x sazba tj. 100 tis
VOJENSKÝ NEVOJENSKÝ	stav ohrožení státu	čl. 7 110/1998 o bezpečnosti ČR	Parlament na návrh vlády	bezprostřední ohrožení svrchovanosti státu nebo územní celistvosti nebo jeho demokratické základy	Usnesení vlády		celý stát nebo jen část území	není omezena	řídí se pokyny MV ČR	strategická úroveň	vláda hejtman	2x sazba 100 tis ----- 40 tis
NEVOJENSKÝ	nouzový stav	čl. 5 a 6 110/1998 o bezpečnosti ČR	Vláda (předseda vlády pokud hrozí prodloužení) neprodleně informuje Poslaneckou sněmovnu	ve značném rozsahu ohrožují chráněné zájmy nebo vnitřní pořádek a bezpečnost ve státě	Zákon (Usnesení vlády)	klikni Dokument aplikace Microsoft Word Adobe Acrobat 7.0 Document	celý stát nebo jen část území	nejdéle 30 dnů lze prodloužit - souhlas Poslanecké sněmovny	řídí se pokyny MV ČR	strategická úroveň	vláda hejtman	50 tis ----- 20 tis
NEVOJENSKÝ	stav nebezpečí	§ 3 240/2000 o krizovém řízení	hejtman kraje, primátor hl. m. Prahy	intenzita nedosahuje značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností VS a IZS	Rozhodnutí	klikni Adobe Acrobat 7.0 Document	celý kraj nebo část kraje	max 30 dnů, prodloužení se souhlasem vlády	řídí se pokyny Hejtmána	taktická úroveň	hejtman starosta může požádat pokud není možné zajistit smluvně	20 tis

6a Charakterizujte postup při přípravě regulačních opatření.

Regulační opatření (RO) jsou výjimečná opatření, která mohou být vyhlášena jen v případě, že účinku s nimi spojeného nelze dosáhnout jinak, na nezbytně nutnou dobu a za krizového stavu. Slouží ke snížení spotřeby nedostatkových surovin, výrobků a energií nebo usměrnění spotřeby v souladu s krizovými plány v případech, kdy krizová situace nabývá takového rozsahu, že běžné ekonomické nástroje nejsou při zajišťování nezbytných dodávek dostatečně účinné.

1. RO vyhlášovaná vládou nebo guvernérem ČNB (ot. 10a + 10b)
2. RO vyhlášovaná hejtmánem nebo starostou ORP/určené obce (ot. 18a + 11a + 19a)
  - Okruh RO je vymezen zákony
  - Příprava RO
    - Část legislativní
      - Zajišťuje právní oporu pro vyhlášení RO
    - Část metodická a organizační
      - Příprava, zabezpečení a použití RO
    - Část materiální
      - Materiální zabezpečení nutné k zavedení RO

Při přípravě regulačních opatření – před vyhlášením krizového stavu

- analýza možných ohrožení a jejich dopadů na území správního obvodu kraje (obce) z hlediska potřeby použití RO, (v rámci zpracování /aktualizace/ krizového plánu),
- analýza potřeby dodávek výrobků, prací a služeb, bez nichž nelze překonat KS (kraj, obec),
- analýza dostupnosti a možností využití disponibilních věcných zdrojů k překonání KS na území správního obvodu kraje (obce),
- užití databáze PO a pFO, kterým bude možné uložit povinnost dodávat výrobky, práce a služby (při zpracování /aktualizaci/ PND kraje),
- zpracování přehledu o využitelných skladových kapacitách PO a pFO,
- zpracování přehledu využitelných prostředků
  - dopravní a mechanizační
  - výrobní nebo provozní
  - zásoby ve vlastnictví PO a pFO

tzn. příprava RO obnáší:

- RO k regulaci prodeje
  - vytipovat vhodnou síť prodejních míst,
  - stanovit způsob regulace prodeje zboží,
  - vytipovat okruh osob, jímž budou vybrané položky zboží dodávány přednostně,
- vytipování možných opatření k regulaci dopravy (kraj),
- určení způsobu koordinace RO vyhlášovaných hejtmánem kraje a starosty obcí,
  - příprava rozhodnutí hejtmána kraje (starosty obce) o uložení povinností dle § 21 zákona,
  - stanovení způsobu zveřejnění (předání) rozhodnutí hejtmána kraje o vyhlášení RO,
  - stanovení postupu doručení rozhodnutí hejtmána kraje PaPFO,
- rozpracování přípravy RO připravovaných vládou za krizového stavu (kraj),
- stanovení způsobu a organizace provádění kontroly RO (kraj, obec)

7a Charakterizujte Metodiku vyžadování věcných zdrojů za krizové situace.

METODIKU pro vyžadování věcných zdrojů za krizové situace (dále jen Metodika) zpracovala Správa státních hmotných rezerv ve spolupráci s ústředními správními úřady na základě usnesení vlády ČR ze dne 8. ledna 2003 č. 11 k přehledu vybraných problémů k prioritnímu řešení, které byly identifikovány v průběhu řešení krizové situace vzniklé v důsledku povodní v srpnu 2002

- Schválena vládou ČR usnesením ze dne 7. dubna 2003 č. 345.
  - Tímto usnesením vláda rovněž uložila členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů postupovat v souladu s Metodikou a současně tento postup doporučila hejtmanům.
- Respektuje zásady stanovené obecně závaznými právními předpisy pro systém plánovité přípravy opatření k účinnému a efektivnímu řešení krizových situací a vychází z nich.
- Je určena pro všechny úrovně orgánů krizového řízení tak, jak jsou definovány v hlavě II zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.
- Stanovuje pravidla a jednotné postupy orgánů krizového řízení všech stupňů při vyžadování nezbytných dodávek za krizové situace po vyhlášení krizového stavu ve vazbě na proces krizového plánování, který probíhá již v období před vznikem krizové situace,
  - postup orgánů krizového řízení při rozhodování o rozsahu a způsobu zajištění nezbytných dodávek ve svém správním obvodu nebo jejich vyžádání u orgánu krizového řízení vyššího stupně podle odborné působnosti.
  - Jeho součástí je plánování ND a udržování hodnověrného přehledu o jejich možných dodavatelích,
  - základní pojmy a pravidla tohoto systému jsou obsahem obecně závazných právních předpisů (zákon č. 241/2000 Sb., o HOPKS; vyhláška SSHR č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění HOPKS) a jsou podrobně rozebrána v materiálech metodického charakteru.
- Věcným zdrojem potřebným pro řešení krizové situace se pro účely této metodiky rozumí suroviny, výrobky, práce nebo služby, bez nichž nelze zajistit překonání krizového stavu.
- Synonymem tohoto pojmu je pojem „nezbytná dodávka“, který je již v tomto významu zaveden obecně závazným právním předpisem, a proto je použit i v textu metodiky.
- Pro automatizovaný sběr požadavků na nezbytné dodávky je vytvořen softwarový nástroj, jehož provozování je začleněno do systému informační podpory komunikace mezi orgány krizového řízení (ARGIS).

METODIKA PRO VYŽADOVÁNÍ VĚCNÝCH ZDROJŮ ZA KRIZOVÉ SITUACE

Úvod

I. Výchozí podmínky a pravidla pro zajištění nezbytných dodávek za krizové situace

II. Zajišťování nezbytných dodávek v průběhu krizové situace

III. Obsah a struktura požadavku na zajištění nezbytné dodávky

Přílohy:

1. Schéma toku informací při vyžadování nezbytných dodávek

2. Požadavek na zajištění nezbytné dodávky (formulář A - pro obce a jiné správní úřady)

3. Souhrnný požadavek na zajištění nezbytných dodávek (formulář B - pro krajské úřady a ústřední správní úřady)

7b Objasněte účel a hlavní cíle hospodářských opatření pro krizové stavy.

HOPKS jsou předmětem civilního nouzového plánování a zároveň součástí nevojenské obrany v systému obranného plánování.

V systému HOPKS se odlišují:

- postupy zajišťující udržení chodu hospodářství,
- výkon státní správy a
- uspokojování základních materiálních potřeb obyvatelstva za všech krizových stavů.
- Využívají se již vytvořené, většinou soukromé, materiální zdroje
- organizování účelného využití vytvořených materiálních zdrojů za krizových stavů (princip preventivního pořízování materiálních prostředků do vlastnictví státu nadále nachází uplatnění v systému HM)

OBSAH A CÍL HOPKS

Obecně:

- Jsou nedílnou součástí hospodářské politiky státu, která představuje jeden ze základních prostředků bezpečnostní politiky ČR,
- jsou mimořádným nástrojem vlády pro případné usměrňování a regulaci hospodářství ČR k zabezpečení jeho stabilizace po vyhlášení krizových stavů,
- odpovědnost za výkon státní správy a samosprávy při jejich přípravě, tak i při jejich realizaci za krizových stavů, mají orgány státní správy a územních samosprávních celků v rozsahu svých kompetencí.

Dle zákona: (§ 2 odst. 1 písm. a) zákona 241/2000 Sb.)

- organizační, materiální, nebo finanční opatření přijímané správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez nichž nelze zajistit překonání krizových stavů

Jsou určena (§ 3 odst. 1 písm. a) zákona 241/2000 Sb.)

- k uspokojení základních potřeb FO, umožňující přežití krizových situací bez těžké újmy na zdraví (základní životní potřeba);
- pro podporu činnosti ozbrojených sil a bezpečnost. sborů, hasičských záchranných sborů a havarijních služeb;
- pro podporu výkonu státní správy, a to za krizových stavů!!!

Přípravu HOPKS organizují správní úřady

Příklad přijímaných opatření správním úřadem - MV

- V rámci Ministerstva vnitra se tato opatření přijímají především v souvislosti se zajištěním výkonu státní správy a podporou činnosti Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR.
- Ministerstvo vnitra ČR v oblasti HOPKS rovněž zabezpečují plnění úkolů v okruhu své působnosti, které mu ukládají právní předpisy jako ústřednímu správnímu úřadu.
- Pracovišti krizového řízení MV (odboru bezpečnostní politiky), je svěřena gesce za realizaci, koordinaci a rozpracování HOPKS v podmínkách resortu.

8a Charakterizujte Metodiku - METODICKÉ POKYNY pro přípravu a realizaci regulačních opatření v systému hospodářských opatření pro krizové stavy.

Metodické pokyny pro přípravu a realizaci RO v systému HOPKS pro orgány KŘ, připravila a vydala SSHR ve spolupráci s odborně příslušnými ÚSÚ a KÚ.

- respektují požadavky krajů na zpracování uceleného přehledu o RO, která jsou podle č. 241/2000 Sb. vyhlášovaná vládou a o postupech jejich přípravy a realizace,
- přihlíží ke zkušenostem krajů získaných při přípravě regulačních opatření pro krizové stavy.

Cílem MP je doporučit orgánům KŘ ÚSC postupy při plánování, organizaci a realizaci regulačních opatření a zajistit vzájemnou provázanost RO vyhlášovaných za krizových stavů.

- Dokumenty pro přípravu a realizaci RO nemusí být u všech krajů zcela jednotné a stejné, ale měly by co nejvíce odpovídat zkušenostem, potřebám a specifickým podmínkám jednotlivých krajů (obcí).
- Při přípravě RO je potřebné vzít v úvahu, že některá regulační opatření budou konkrétně stanovena s ohledem na konkrétní potřeby řešení KS, až v nařízení vlády při jejich vyhlášení.

Obsah Metodiky:

1. Úvod
2. Všeobecné zásady přípravy RO
  - a. Příprava RO vyhlášovaných vládou
  - b. Příprava RO vyhlášovaných hejtmanem (starostou)
  - c. Zásady pro vyhlášení RO
  - d. Sankce
3. Metodické pokyny pro přípravu RO v působnosti MPaO
  - a. Právní normy
  - b. RO vyhlášovaná hejtmanem na území, kde byl vyhlášen stav nebezpečí
  - c. Celostátní regulace prodeje zboží v obchodní síti
  - d. RO v energetice
  - e. Služby elektronických komunikací + Poštovní služby
4. Příprava a řešení RO v působnosti Mze
  - a. Právní normy
  - b. Regulace dodávek pitné vody + Nouzové zásobování vodou
  - c. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací na území kraje
  - d. Služba nouzového zásobování vodou
  - e. Po vyhlášení nouzového stavu, SOS a VaS
  - f. Doporučený postup orgánů KŘ krajů a obcí
5. Metodické pokyny pro přípravu RO v působnosti MD
6. Metodické pokyny pro přípravu RO v působnosti MZdr
  - a. Současný stav přípravy RO + Legislativa – právní východiska
  - b. Metodická a organizační opatření + Materiální zajištění
7. Metodické pokyny pro přípravu RO v působnosti SSHR
  - a. Právní normy + všeobecné zásady
  - b. RO + Řešení krizové situace
8. Možný postup krajského (obecního) úřadu při přípravě a realizaci RO
  - a. Při přípravě RO
  - b. Přijetí a realizace RO
9. Metodika činnosti pro řešení RO kraje

Regulační opatření slouží ke snížení spotřeby nedostatkových surovin, výrobků a energií nebo usměrnění spotřeby

- v souladu s krizovými plány v případech, kdy krizová situace nabývá takového rozsahu, že běžné ekonomické nástroje nejsou při zajišťování nezbytných dodávek dostatečně účinné
- mohou být přijata jen v případě, že účinku s nimi spojeného nelze dosáhnout jinak
- mohou být vyhlášena jen na nezbytně nutnou dobu
- ke zrušení musí dojít nejpozději při zrušení krizových stavů

Pokud na vyhlášený krizový stav bezprostředně navazuje vyhlášení jiného krizového stavu, může orgán oprávněný k vyhlášení krizového stavu rozhodnout o ponechání některých dříve vyhlášených.

8b Uved'te základní systémy hospodářských opatření pro krizové stavy a stručně popište jejich cíle

= organizační, materiální nebo finanční opatření přijímaná správním úřadem v krizových situacích pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez nichž nelze zajistit překonání krizových stavů.

- z.č. 241/2000 Sb., o HOPKS
- § 1 vyhl. 498/2000 Sb.; plán nezbytných dodávek - § 2 odst. 1c) z.č. 241/2000 Sb.+ § 1,2 vyhl. 49/2000 Sb.
- Cíl: uspokojit základní životní potřeby FO na území ČR; podpořit činnost ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, IZS, podpořit výkon veřejné správy.

Systém HOPKS:

- **systém nouzového hospodářství**
  - využití zdrojů běžně dostupných v podnikatelské sféře způsobem běžným pro mimokrizový stav
    - podpora výkonu státní správy
    - podpora činností HZS a havarijních služeb
    - uspokojování základních životních potřeb obyvatelstva
  - využití pro všechny KS
- **systém hospodářské mobilizace**
  - výhradně smluvní zabezpečení mobilizačních dodávek
    - pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů
  - po vyhlášení stavu ohrožení a válečného stavu
- **regulační opatření**
  - snížení nebo usměrnění spotřeby nedostatkových surovin, výrobků, energií, kdy běžné ekonomické nástroje nejsou dostatečně účinné
  - omezení prodeje nedostatkových zdrojů
  - využití pro všechny KS
- **použití státních hmotných rezerv**
  - hmotné a mobilizační rezervy
  - zásoby pohotovostní a pro humanitární pomoc
  - využití pro všechny KS na nezbytně nutnou dobu
- **výstavba a údržba infrastruktury**
  - zabezpečení úkolů obranného plánování a CNP
  - stavby ve vlastnictví státu nebo stavby se zřízeným věcným břemenem ve prospěch státu, určené pro účely HOPKS
  - včetně informačních systému zajišťující přehled o materiálních zdrojích a jejich optimálním využití
  - využití pro všechny KS

Systém HOPKS při aplikaci KŘ ve vnitrostátních podmínkách rozlišuje dva základní principy krizového managementu - princip subsidiarity a princip kontinuity

9a Definujte stav ropné nouze a jeho specifikace, souvislosti stavu ropné nouze s krizovými stavy ČR.

Zákon 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavu ropné nouze ve znění zákona 560/2004 Sb.

- upravuje způsob vytváření, udržování a použití nouzových zásob ropy
- postupy pro řešení stavů nouze vzniklých z nedostatku ropy
- úkoly orgánů státní správy v této oblasti
- nouzové zásoby ropy na 90 dní
- vytváří a udržuje je SSHR

VYBRANÉ ROPNÉ PRODUKTY:

1. automobilová a letecká paliva benzinového typu,
2. velmi lehké topné oleje, motorová nafta, petrolej a letecká paliva petrolejového typu,
3. topné oleje

DO NOUZOVÝCH ZÁSOB ROPY SE NEZAPOČÍTÁVAJÍ ZÁSoby:

1. nacházející se v ropovodech a zásobnících
2. určené pro potřeby ozbrojených sil České republiky
3. představující nevýčerpatelné technologické náplně skladovacích zařízení
4. nevydobytych ložisek ropy nacházejících se na území ČR

Stav **vyhlášený nařízením vlády ČR** v důsledku nedostatku ropy a ropných produktů v případech kdy průměrný měsíční dovoz ropy a ropných produktů do ČR je natolik snížen oproti průměrnému měsíčnímu dovozu v předcházejícím kalendářním roce nebo lze důvodně očekávat takové jeho snížení, že nepříznivé následky z toho plynoucí nelze odstranit bez přijetí regulačních opatření jejich spotřeby a výdeje nouzových zásob. (Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů)

Stav ropné nouze **je právní stav**, **nejedná se** o KRIZOVÝ STAV

Pro zmírnění dopadů KS může vláda ve svém nařízení vyhlásit „stav ropné nouze“. Tento stav může být vládou vyhlášen, jestliže průměrný měsíční dovoz ropy a ropných produktů do ČR je natolik snížen oproti průměrnému měsíčnímu dovozu v předcházejícím kalendářním roce nebo lze důvodně očekávat takové jeho snížení, že nepříznivé následky z toho plynoucí nelze odstranit nebo jim zamezit bez přijetí opatření podle zákona o nouzových zásobách ropy.

Může být **vyhlášen samostatně bez nutnosti vyhlášení krizových stavů** podle příslušné platné legislativy.

Řešení sRN **může ale být současně podporováno i vyhlášením některého z krizových stavů**,

sRN **může být naopak vyhlášen i v době, kdy již byl vyhlášen některý z krizových stavů**. Konkrétně se jedná o možnost vyhlášení nouzového stavu, ve smyslu zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“), a dále o využití některých ustanovení zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy“).

9b Definujte výbor pro civilní nouzové plánování

Výbor byl zřízen usnesením vlády ze dne 10. června 1998 č. 391, o Bezpečnostní radě státu a o plánování opatření k zajištění bezpečnosti ČR.

Vláda ČR dne 2. června 2008 schválila Statut Výboru pro civilní nouzové plánování.

Výbor je stálým pracovním orgánem Bezpečnostní rady státu, jehož základní funkce je zaměřena na oblast civilního nouzového plánování a s tím související koordinace včetně plánování opatření, které vedou k zajištění ochrany vnitřní bezpečnosti ČR.

Jedná se převážně o tyto okruhy působnosti : ochrany obyvatelstva, ochrana ekonomiky ČR, ochrany kritické infrastruktury, opatření pro případ radiační havárie, preventivní opatření proti použití zbraní hromadného ničení, projednává Plán vytváření civilních zdrojů k zajištění bezpečnosti ČR, oblast bezpečnostního výzkumu ČR, oblast mezinárodního bezpečnostního výzkumu

Výbor pro civilní nouzové hospodářství **má 22 členů**. **Předsedou** Výboru je **ministr vnitra**. **Výkonným místopředsedou** je **první náměstek ministra vnitra**.

1. náměstek ministra zahraničních věcí,
2. náměstek ministra zemědělství,
3. náměstek ministra obran,
4. náměstek ministra financí,
5. náměstek ministra průmyslu a obchodu,
6. náměstek ministra dopravy,
7. náměstek ministra práce a sociálních věcí,
8. náměstek ministra kultury,
9. náměstek ministra životního prostředí,
10. náměstek ministra školy, mládeže a tělovýchovy,
11. náměstek ministra zdravotnictví,
12. náměstek ministra spravedlnosti,
13. předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu,
14. předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,
15. viceguvernér České národní banky,
16. předseda Správy státních hmotných rezerv,
17. ředitel Národního bezpečnostního úřadu,
18. ředitel sekretariátu Bezpečnostní rady státu,
19. generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR,
20. policejní prezident.

Zasedání výboru jsou neveřejná, pravidelná (zpravidla po třech měsících). Pokud je potřeba, je možné na základě žádosti jednoho z členů výboru svolat výbor v kratším intervalu než jsou tři měsíce.

Fakultativně se zřizují podvýbory a odborné pracovní skupiny, které jsou tvořeny členy výboru, zástupců věcně příslušných ministerstev a jiných správních úřadů a přizvaných odborníků. Fakultativní podvýbory či pracovní skupiny ve své podstatě kopírují poslání výboru pro civilní nouzové plánování a mohou být zaměřena např. :

- hospodářská opatření v průmyslu,
- pozemní, říční a leteckou dopravu,
- spoje a telekomunikace,
- ropa a ropné produkty,
- potraviny a zemědělství,
- léčiva a zdravotnický materiál,
- ochrana obyvatel.

10a Charakterizujte všeobecné zásady přípravy regulačních opatření - Příprava regulačních opatření vyhlášených vládou

Podle zákona jsou regulační opatření členěna do dvou základních skupin:

- RO vyhlášená vládou nebo guvernérem ČNB
  - za všech krizových stavů
- RO vyhlášená hejtmanem kraje, starostou ORP nebo určené obce
  - vyhlásit regulační opatření za stavu nebezpečí

Příprava regulačních opatření vyhlášených vládou

- Hlavní odpovědnost má odborně příslušný ÚSÚ
  - Výkonná složka pro všechna RO vyhlášená vládou
  - Má roli územního koordinátora
  - Zajišťuje jednotnost přípravy RO v celé ČR
  - V rámci přípravy je oprávněn vyžadovat od KÚ/OÚ ORP potřebné informace
  - Spolupracuje s PO a pFO (může s nimi uzavřít smlouvy, jejichž účinnost bude stanovena ve vazbě na vyhlášení krizových stavů)
- Prováděné činnosti
  - Rozvaha nezbytnosti příprav RO
  - Vyhodnocení materiálně technických a organizačních opatření nutných pro vyhlášení RO
  - Shromáždění údajů pro rychlé zavedení RO po vyhlášení krizových stavů
- Mimořádná pozornost je věnována RO, která budou zajišťovat základní životní potřeby obyvatelstva.
  - odborně příslušný ÚSÚ spolupracuje s orgány KŘ při přípravě a vyhlášení RO

10b Vyjmenujte regulační opatření guvernéra ČNB.

Za stavu ohrožení státu a válečného stavu může guvernér ČNB:

- Navrhnout vládě omezení nebo zakázání nakládání s prostředky v českých korunách na účtech u bank.
- Rozhodnout o zásadních měnově-politických opatřeních ČNB.
- Stanovit kurs české koruny vůči cizím měnám.
- Omezit nebo zakázat bezhotovostní a hotovostní převody mezi bankami.
- Přerušit, zastavit správní řízení vedená podle zvláštního právního předpisu (z.č. 21/1991 Sb, o bankách).
- Omezit nebo zakázat výkon činností uvedených v povolení působit jako banka.
- Omezit nebo zakázat nákup a vývoz devizových hodnot a čerpání prostředků z devizových účtů, zavést nabídkovou povinnost devizových hodnot a stanovit její rozsah, omezit rozsah oprávnění v devizových povoleních a devizových licencích.
- Omezit nebo zakázat bankám poskytování úvěrů.
- Omezit nebo zakázat vývoz české měny.

11a Charakterizujte možný postup krajského (obecního) úřadu při přípravě a realizaci regulačních opatření.

krajský úřad (obecní úřad) musí připravit na řešení těch regulačních opatření, která mohou být přijata hejtmánem (starostou ORP nebo UO) při vyhlášení stavu nebezpečí a nebo těch, která mohou být stanovena nařízením vlády po vyhlášení vyšších stupňů krizových stavů.

- Některá regulační opatření vyhlášená hejtmánem a následně vládou mohou být obdobná, případně totožná (viz § 22 odstavec 2 a § 23 odstavec 2. z.č.240/2000 Sb.,)
  - Pro realizaci některých regulačních opatření nařízených vládou dle § 22 a 23 bude nutné z úrovně kraje (obce) vytvořit podmínky teprve až po jejich vyhlášení vládou.
  - Pro přípravu RO nutná spolupráce mezi pracovníky KŘ kraje a ORP (určených obcí)
    - dobrá znalost místních podmínek a poměrů spolu s
    - předem dohodnutými a koordinovanými postupy
- ⇒ může umožnit vytvoření vhodných podkladů pro přípravu a zavedení RO na krajské a obecní úrovni.

Časově lze rozdělit činnost krajského úřadu (obecního úřadu) do dvou etap:

1. Před vyhlášením krizového stavu - příprava analytických podkladů pro přijetí regulační opatření (např. analýza potřeby a rozsahu, nezbytná organizační opatření, způsob koordinace).
2. Rozhodnutí o přijetí a vlastní realizace RO odpovídajících již vzniklé konkrétní krizové situaci.

Příprava RO – před vyhlášením krizového stavu - viz. ot 6a

Přijetí a realizace RO - po vyhlášení krizového stavu

- analýza dopadu vzniklé krizové situace a možností využití věcných zdrojů na území správního obvodu kraje (obce),
- zhodnocení, co je zajištěno v plánu nezbytných dodávek kraje, co je běžně dostupné a co bude nutné řešit přijetím RO dle § 21 odst. 1 a 2 zákona č. 241/2000 Sb.,
- posouzení možností PO a pFO dodávat požadované množství a sortiment výrobků, prací a služeb a výběr PO a pFO jímž má být uložena povinnost a stanovení rozsahu ukládaných povinností (kraj, obec),
- posouzení potřeby, způsobu a rozsahu regulace prodeje zboží v obchodní síti - stanovení sortimentu regulovaného zboží (kraj),
- posouzení potřeby a následné stanovení rozsahu přednostního zásobování a stanovení okruhu spotřebitelů (kraj),
- posouzení nutnosti opatření k regulaci dopravy - např. opatření ve veřejné dopravě, regulace automobilní dopravy a opatření v silničním hospodářství (kraj),
- zabezpečení koordinace připravovaných RO kraje s obcemi (kraj, obec),
- navržení rozsahu RO vyhlášených v pravomoci hejtmána kraje (starosty obce),
- zveřejnění rozhodnutí hejtmána kraje (starosty obce) o vyhlášení RO ve veřejných sdělovacích prostředcích a na úřední desce,
- doručení rozhodnutí hejtmána (starosty obce) o uložení povinnosti dotčeným subjektům (PO a pFO),
- realizace RO vyhlášených vládou v podmínkách kraje - obce v rozsahu nařízení vlády,
- stanovení způsobu a zúčtování nákladů a výdajů spojených s realizací RO - pokud nestanovila vláda nebo příslušný ÚSÚ (kraj),
- organizace kontroly plnění vyhlášených RO (kraj, obec).

12b Jaké jsou základní rozdíly mezi nouzovým hospodářstvím a hospodářskou mobilizací?

Nouzové hospodářství: zabezpečuje, aby nezbytné dodávky pro: uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva, podporu činnosti hasičských záchranných sborů a havarijních služeb, podporu výkonu státní správy, za krizových stavů probíhaly způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy.

Hlavním důvodem vzniku systému nouzového hospodářství byl důraz na zajišťování nezbytných potřeb při krizových situacích vojenského i nevojenského charakteru.

- tvoří jej: výkonné prvky (správní úřady, dodavatelé ND), věcná opatření (plány nezbytných dodávek a nezbytné dodávky za využití: pohotovostních zásob a zásob humanitární pomoci).
- zajišťují jej: Správní úřady (ústřední správní úřady (ÚSÚ), krajské úřady (KÚ), obce s rozšířenou působností (ORP), určené obce (UO), ostatní správní úřady podřízené ústředním správním úřadům.
- Umožňuje efektivní využití zdrojů ve vlastnictví PO a podnikajících FO ve prospěch činností organizovaných správními úřady k překonání krizové situace.
- Zabezpečit ND za všech krizových stavů způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy.
- ND je zajišťována neadresným způsobem
- ND hradí odběratel.
- plán nezbytných dodávek: samostatná část krizového plánu zpracována správním úřadem v systému NH. Obsahuje seznam požadovaných ND, přehled dodavatelů ND a seznam nezajištěných ND,
- slouží jako podklad pro vymezení požadavku na zabezpečení ND od nadřízeného subjektu – až po
- definici požadavku na vytvoření pohotovostních zásob u SSHR.

Hospodářská mobilizace: zahrnuje organizační, materiální, personální a jiná opatření, kterými ústřední správní úřad zabezpečuje mobilizační dodávku pro potřebu ozbrojených sil a OBS za stavu ohrožení státu a válečného stavu.

- Systém HM umožňuje organizované využití zdrojů ve vlastnictví právnických a podnikajících fyzických
- osob pro zajištění potřeb ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů
- veškeré požadavky na MD jsou předem plánovány a předem smluvně zabezpečeny v celém řetězci
- dodavatelské sféry. Výběr vhodného dodavatele je vždy záležitostí objednatele.
- MD hradí objednavatel

Plán hospodářské mobilizace

- samostatná část krizového plánu
- zpracovává ÚSÚ dle požadavku ozbrojených sil nebo ozbrojeného bezpečnostního sboru
- smlouva s dodavatelem

Plán opatření hospodářské mobilizace

- součást plánu krizové připravenosti
- zpracovává dodavatel mobilizační dodávky = subjekt hospodářské mobilizace
  - výjimečně dodavatel nezbytné dodávky
  - vzhledem k tomu, že jde o smluvní vztah, kdy objednatel prostřednictvím rozpočtové kapitoly SSHR hradí náklady na údržby, uskladnění apod. mobilizačních dodávek, podléhá tento vztah a výběr subjektu zvláštnímu režimu
  - bezpečnostní prověrka subjektu
  - osvědčení o jmenování subjektu
  - do 30 dnů po odvolání - osvědčení vrátit
  - osvobození od povinnosti poskytnout věcnou nebo osobní pomoc
  - oprávnění požadovat poskytnutí věcné nebo osobní pomoci

Pojmem uchování výrobních schopností - uchování speciálních technologických zařízení ve vlastnictví dodavatele MD určených k zahájení nebo rozšíření výroby předmětu MD a pro jinou výrobu nevyužívaných v provozuschopném stavu. Jedná se tedy jen o takové zařízení, které ke své běžné činnosti nevyužívá.

14a Charakterizujte základní principy krizového managementu (princip subsidiarity, kontinuity)

Systém HOPKS ve vazbě na systém krizového řízení ČR zřetelně aplikuje dva základní principy krizového managementu, kterými jsou: Princip subsidiarity; Princip kontinuity

Princip subsidiarity: základní postup při řešení krizové situace

- řešení krizové situace je primárně záležitostí orgánu krizového řízení na nejnižší úrovni (v našem případě obecních a krajských úřadů),
- v případě, kdy síly a prostředky těchto orgánů krizového řízení ke zvládnutí krizové situace nepostačují, zapojují se do jejího řešení orgány krizového řízení vyšších stupňů.

Princip kontinuity: základní postup zabezpečení dodávek nezbytných k řešení krizové situace.

- zajišťování nezbytných dodávek nutných pro uspokojení cílových skupin je i v krizové situaci prioritně realizováno způsobem obvyklým v období mimo krizovou situaci,
- až v případě, kdy kapacita nebo sortiment nezbytných dodávek zabezpečovaných běžnými dodavateli nepostačuje, bude k jejich zajištění použito nestandardních zdrojů vytvořených speciálně pro tento účel.
- V praxi to znamená, že v krizové situaci budou orgány KŘ prioritně a maximálně využívat a podporovat standardní dodavatele výrobků a služeb pro uspokojení potřeb cílových skupin systému HOPKS. Až v případě, kdy tito nebudou schopni kapacitně nebo sortimentně úkol zvládnout, nastoupí nestandardní způsob – např. dodávky ze státních hmotných rezerv, pomoc z jiných, nepostižených regionů, či pomoc ze zahraničí.

14b Začleňte ropnou bezpečnost do systému bezpečnosti ČR

Bezpečnost - žádoucí stav, kdy jsou na nejnížší míru snížena rizika pro ČR plynoucí z hrozeb vůči: obyvatelstvu, svrchovanosti a územní celistvosti, demokratickému zřízení a principům právního státu, vnitřnímu pořádku, majetku, životnímu prostředí, plnění mezinárodních bezpečnostních závazků a dalším definovaným zájmům.

Vnitřní bezpečnost - stav, kdy jsou na nejnížší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zevnitř a kdy je tento stát k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten. Je to rovněž souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek a legislativních norem a opatření, kterými stát zajišťuje demokracii, ekonomickou prosperitu a bezpečnost občanů, a jimiž stanoví a prosazuje normy morálky a společenského vědomí.

Vnější bezpečnost - stav, kdy jsou na nejnížší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zvnějšku a kdy je tento stát k eliminaci existujících i potenciálních vnějších hrozeb efektivně vybaven a ochoten. Hrozby mohou být vojenské nebo ekonomické povahy, mohou mít charakter migrační vlny apod. Je to také souhrn mezinárodněpolitických, ekonomických a vojenských vztahů státu s okolními státy a koalicemi, jejichž prostřednictvím prosazuje své státní zájmy.

Ekonomická bezpečnost - stav, ve kterém ekonomika, jehož bezpečnost má být zajištěna, není ohrožena hrozbami, které výrazně snižují nebo by mohly snížit její výkonnost potřebnou k zajištění obranných i dalších bezpečnostních kapacit, sociálního smíru a konkurenceschopnosti objektu i jeho jednotlivých složek, tj. především jednotlivých podnikatelských subjektů na vnitřních i vnějších trzích.

Ropná bezpečnost - souhrn zásad, opatření a způsobů vytváření, udržování a použití nouzových strategických zásob ropy a ropných produktů, určených pro zmírnění nebo překonání stavů nouze vzniklých z jejich nedostatku a připravených postupů a opatření pro řešení takových stavů nouze.

BEZPEČNOST ČR → vnitřní + vnější → ekonomická bezpečnost → ropná bezpečnost

15a Popište Bezpečnostní strategii – význam, cíle, obsah strategie v oblasti bezpečnosti území

Viz ot. 15 Řízení bezpečnosti

16a Definujte obligatorní a fakultativní opatření přijímaná v oblasti ropné bezpečnosti

OBLIGATORNÍ RO v oblasti ropné bezpečnosti patří:

- omezit maximální rychlosti jízdy motorových vozidel na pozemních komunikacích,
- omezit používání některých druhů, kategorií a tříd silničních motorových vozidel v určitých dnech nebo pro určitý druh přepravy,
- omezit nebo zakázat ve stanovených dnech používání silničních motorových vozidel se sudými nebo lichými koncovými čísly státních poznávacích značek,
- omezit používání drážních motorových vozidel,
- omezit obchodní leteckou dopravu, letecké práce a další letecké činnosti,
- omezit otevírací doby čerpacích stanic a zakázat prodej pohonných hmot do nádob,
- stanovit regulační opatření pro čerpání zásob ropy a ropných produktů u rozhodujících dodavatelů,
- zavést přidělový systém, nebo
- dočasně omezit nebo zakázat vývozy ropy a ropných produktů.

Správě státních hmotných rezerv ze zákona vyplývají další povinnosti.

K nejvýznamnějším patří mimo jiné:

- předkládání statistického přehledu o stavu nouzových zásob Evropské komisi a Mezinárodní energetické agentuře (IEA),
- neprodlené informování Evropské komise a IEA o hrozícím nebo realizovaném poklesu nouzových zásob,
- vypracování plánu, podle něhož bude ČR postupovat v případě stavu ropné nouze.

FAKULTATIVNÍ RO:

- přehodnocení nezbytnosti použití motorového vozidla k jízdě,
- využití mediální kampaně, informací a doporučení ke snížení spotřeby PH,
- uplatňování vhodné techniky jízdy s motorovými vozidly,
- správné huštění pneumatik vozidel (častější kontroly tlaku v pneumatikách),
- carpooling - všechna vozidla, která jsou účastníky silničního provozu budou maximálně obsazené povoleným počtem osob
- maximální využívání veřejné a městské hromadné dopravy,
- zákazy vjezdů do center měst s využíváním veřejných sběrných parkovišť,
- maximální používání telefonické a jiné komunikace vedoucí ke snížení přepravy osob (návštěvy známých, zařizování osobních potřeb, atd.).

17a Definujte hlavní zásady prodeje regulačního zboží

- Zboží uvedené v seznamu se může nadále prodávat spotřebitelům jen na přidělové lístky, které vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu prostřednictvím územních orgánů státní správy a dalších orgánů k tomu pověřených
- Podle výše nároků na nákup regulovaného zboží se obyvatelstvo rozděluje do spotřebitelských skupin s odstupňovanými přiděly
- Pro řízení, evidenci a kontrolu oběhu regulovaného zboží a odběrních oprávnění se vytváří v územních orgánech státní správy podle odpovídajících stupňů stálé krajské a obecní komise přidělového hospodářství a dočasné výdejny lístků. V ostatních obcích a v městských částech se podle potřeby vytváří pobočné výdejny.
- OÚ rozhodují o zařazení spotřebitelů do spotřebitelských skupin
- KÚ mohou v případě mimořádné situace, zejména za přerušného řízení z centra, řešit zásobování obyvatelstva ve svém správním obvodu podle konkrétních podmínek, zdrojů a potřeb

Spotřebitelské skupiny viz. ot. 3a

Přídělové lístky viz. ot. 3a

Distribuce a výdej přidělových lístků viz. ot. 3a

18a Definujte zásady pro vyhlášení RO vyhlášených hejtmanem kraje (starostou obce)

Příprava RO vyhlášených hejtmanem kraje (starostou obce)

- § 21 odst. 1 a 2 zákona č.241/2000 Sb.
- hejtman kraje, starosta ORP nebo starosta určené obce
  - Svým rozsahem umožňují zvládnout většinu krizových situací po vyhlášení stavu nebezpečí.
  - Pokud by nedostačovaly, lze požádat vládu o vyhlášení nouzového stavu. V něm může vláda rozšířit okruh RO podle § 22 zákona.
- pro stav **nebezpečí**, vyhlášený pro správní obvod kraje nebo jeho část, budou příslušná opatření **připravovat KÚ a OÚ** a to v rozsahu odpovídajícím jejich správnímu obvodu.
  - KÚ dbá na to, aby RO, vyhlášená hejtmanem kraje na území dvou a více správních obvodů ORP, byla koordinována s RO, která vyhlásili starostové obcí.
- Příprava zákonem stanoveného okruhu RO vyplyne z analýzy možných ohrožení a jejich dopadů na území správního obvodu kraje (obce).
- Měla by být **uskutečněna v rámci zpracování** (aktualizace) **krizového plánu**.
- Dokumentace pro zajištění RO se stává **součástí krizového plánu**.
- Pro **přípravu RO** se využije připravená **databáze dodavatelů ND** se skutečnými předměty jejich činnosti nebo podnikání.
- Pro **přijetí RO** je nutné zjistit údaje o skladovacích kapacitách jednotlivých podnikatelů.
- brát v úvahu i další technické údaje, jako například možnost **příjezdu ke skladu**, jeho **vybavení**
  - **technikou, temperování** a další údaje potřebné k tomu, **aby přijaté rozhodnutí o povinnosti**
  - **skladovat určený materiál bylo reálné a v konečném důsledku nevedlo ke znehodnocení**
  - materiálu přikázaného ke skladování
- **Nevyhlašují se formou správního rozhodnutí**, protože jde o jeden z typů hospodářských opatření pro
- krizové stavy přímo upravených zákonem.
- Rozhodnutí o vyhlášení RO se vyhlašuje ve Věstníku právních předpisů kraje.
- **Přijatá opatření se vyvěsí na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách obecních**
- **úřadů obcí**, kterých se dotýká a **zveřejní se prostřednictvím hromadných informačních**
- **prostředků**.
- **Osoby, které regulační opatření vyhlásují, také zajišťují**, aby informace o přijatém RO byla
- **zveřejněna v každé obci** na dotčeném území v místě **obvyklým způsobem** tak, aby se s ní mohli
- **seznámit všichni obyvatelé obce**.
- **Přijetí RO týkajících se jednotlivých podnikatelů se jim sděluje písemně a jejich převzetí se potvrzuje.**
- Při přípravě lze využít výpočetní techniku a připravit příslušné dokumenty formou „šablon“ s **využitím** **možností tzv. hromadné korespondence**.

Sankce

Regulačním opatřením v systému HOPKS je přiznána značná důležitost

- jejich případné nesplnění je sankcionováno.
- Výši pokut upravují ustanovení § 25 odst. 4 a 6 zákona č. 241/2000 Sb.,
- Řízení o uložení pokuty je upraveno § 26 zákona č. 241/2000 Sb., a správním řádem.
- Pokud správní úřad při své činnosti zjistí, že podnikatel nebo fyzická osoba porušili některé ustanovení zákona a k uložení pokuty je příslušný jiný orgán, upozorní ho na toto porušení zákona a zašle mu originály dokladů, nutných pro úplné zjištění skutkového stavu v řízení o uložení pokuty, pokud je má k dispozici.

19a Definujte hlavní úkoly pro řešení regulačních opatření kraje

a) Regulační opatření jsou **posledním** a zároveň **nejvyšším stupněm** ekonomických opatření k řešení krizové situace.

- K tomuto kroku **zmocněný orgán přistoupí teprve za situace**, kdy již prostřednictvím standardních ekonomických nástrojů nelze řešit krizovou situaci a hrozí nebezpečí vzniku vysokých ekonomických ztrát nebo nenapravitelných škod.

Hlavní úkoly:

1. uložit povinnosti PO a pFO (§ 21 odst. 1 zákona č. 241/2000 Sb.),
2. zajistit zveřejnění rozhodnutí nebo vyhlášky kraje na místech určených a oznámení v tisku a dalších sdělovacích prostředcích (ORP kraje si osobně vyzvednou originál rozhodnutí nebo vyhlášky),
3. určit dodavatele konkrétních druhů zboží a jejich prodejní místa (podle potřeb při řešení jednotlivých krizových situací),
4. stanovit okruh spotřebitelů, kterým budou vybrané položky zboží dodávány přednostně,
5. stanovit maximální množství zboží na něž vznikne spotřebiteli nárok (podle potřeb odběratelů),
6. obyvatelstvo rozdělit v přidělovém prodeji (prodej na lístky) do spotřebitelských skupin s odstupňovanými přídělky (podle výše nároků na nákup regulovaného zboží),
7. jmenovat kontrolní komisi pro kontrolu plnění vyhlášených regulačních opatření a sankcí souvisejících s RO a uložením povinnosti PO a pFO,
8. ukládat sankce za nedodržování regulačních opatření,
9. jmenovat odpovědné osoby pro převzetí, příjem a výdej čipových karet za stavu ropné nouze,
10. předat informace o způsobu výdeje karet ORP,
11. zřídit Krajskou komisi přidělového hospodářství a provést její poučení.

Postup uložení povinnosti právnické osobě a podnikající fyzické osobě

1. **Přípravné období:** - svolat členy OS KŠ HOPKS, - vydat (převzít) dokumentaci, - ujasnit nutnost a úkoly, - aktivovat databázi PO, PFO (IS ARGIS), - přípravit tiskopisy.
2. **Stanovení konkrétních dodavatelů zboží:** Určit podle potřeb při řešení jednotlivých krizových situací dodavatele konkrétních komodit, jejich prodejní místa, skladovací prostory nebo věcné prostředky.
3. **Vydání rozhodnutí:** Vydat samostatné rozhodnutí hejtmana k uložení povinnosti právnické nebo podnikající fyzické osobě.
4. **Zveřejnění rozhodnutí:** Zveřejnit rozhodnutí o uložení povinnosti právnické nebo podnikající fyzické osobě vyvěšením rozhodnutí na místech určených (úřední desky).
5. **Zveřejnění rozhodnutí:** Oznámit v tisku a dalších sdělovacích prostředcích – TISKOVÝ MLUVČÍ
6. **Doručení rozhodnutí ekonomickým subjektům:** Doručit konkrétním ekonomickým subjektům, jimž je rozhodnutí o zavedení regulačních opatření určeno.

Okruh spotřebitelů, kterým budou vybrané položky zboží dodávány PŘEDNOSTNĚ

1. **Seznam přednostních odběratelů:** Podle konkrétních potřeb spotřebitelů sestavit seznam přednostních odběratelů - spotřebitelů, kterým budou vybrané položky zboží dodávány přednostně.
2. **Pořadí přednostních odběratelů může být stanoveno podle §14 odst.6 písm. d) zákona č. 240/2000 Sb. :** zdrav. zařízení a emergentní služby, dětská zařízení, oz. bezpečnostní sbory a HZS a dále, vybrané správní úřady, obyvatelstvo.
3. **V přidělovém prodeji** (prodej na lístky) se podle výše nároků na nákup regulovaného zboží **obyvatelstvo rozděluje do spotřebitelských skupin** s odstupňovanými přídělky takto:
a) *děti do 6 let*, b) *děti od 6 do 15 let*, c) *osoby starší 15 let*.

19b Co jsou to hmotné rezervy, uveďte příklady

Hmotné rezervy tvoří vybrané základní suroviny, materiály, polotovary a výrobky určené pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, pro odstraňování následků krizových situací a pro ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu.

- Jsou vytvářeny na základě požadavků krizových plánů ústředních správních úřadů.
- Seznam komodit hmotných rezerv a jejich množství, sestavený na základě těchto požadavků, schvaluje vláda.
- Hmotné rezervy jsou tvořeny cca 50 různými komoditami, které lze rozdělit do několika základních skupin, a to potravinami (obilí, maso, cukr, sůl.....), strategické suroviny (kaučuk, bavlna, kovy.....).
- Dominantní složkou hmotných rezerv se v posledních letech stávají strategické zásoby ropy a ropných produktů, vytvářených v České republice podle zákona č.189/1999 Sb., o povinných zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy).
- Skladování hmotných rezerv - Ve vlastních skladových areálech, Smluvně u podnikatelských subjektů
- Obměna hmotných rezerv - (obnova) je průběžnou činností za účelem udržení kvality zásob a jejich připravenosti pro účely definované zákonem.
- Pořízení hmotných rezerv - (nákup) podléhá postupům dle zákona o zadávání veřejných zakázek (číslo 199/1994 Sb.,).
- Prodej hmotných rezerv - k prodeji zásob přistupuje Správa v případě vládou schválených změn ve složení a množství zásob.